

Qualis Granskningsrapport

Svanens förskola Norrköping

Granskning genomförd i november 2012
av Annika Gabrielsson och Kerstin Forsberg

Q-Steps Kvalitetssäkring AB

Sammanfattning av rapporten – Svanens förskola

Svanens förskola är en kommunal förskola i Norrköpings kommun. I sex avdelningar har förskolan 109 barn. Förskolan är organiserad i fyra arbetslag samt har förutom rektor även en pedagogista/ateljerista, en genuspedagog och en bibliotekarie/administratör. Förskolan har tillgång till både kurator och skolsköterska i sina lokaler. Förskolan granskas för första gången, når totalt 105 poäng samt når minst steg tre inom alla områden och blir därmed certifierad.

En rik, tydlig och vacker dokumentation på alla väggar präglar förskolan. Dessutom finns ett förhållningssätt där respekten för barnet som människa kommer i främsta rummet, ”välkommandets pedagogik”. Samtalsklimatet är vänligt och förtroendeingivande. Atmosfären är kreativ med möjlighetsperspektiv. Observationer är grund för pedagogernas reflektioner och beprövande av arbetssätt och arbetsformer.

Alla kulturer möts och samverkar i Svanens förskola som har nitton olika språk vilket ger pedagoger utmaningar i hur man ska synliggöra meddelanden och uttrycka sig i information. Förskolan deltar i projektet ”Alla våra språk” och har ett rikt bibliotek i anslutning till huvudentrén.

Organisationen är ”rund” med olika forum som binds samman av de kvalitetstjänster förskolan valt att satsa på. Kvalitetstjänsterna är pedagogista/ateljerista, genuspedagog och kontorista/bibliotekarie. Kompetensutveckling är en del av hela förskolan. Workshops för de egna medarbetarna erbjuds men också för utomstående. Förskolan är Campusskola som tar emot studenter från lärarutbildningen.

Ett effektivt resursutnyttjande finns bland annat genom att pedagoger handleder varandra i workshops och workshops som leds av pedagogistan. Vi ser naturmaterial och ett samutnyttjande av materiel och av varandra som pedagoger.

Svanens förskola har ett mycket gott rykte och gör genom sina EU-projekt sin verksamhet känd. Tidningarna skriver ibland om förskolans arbete.

Svanens förskola - en kort presentation

Svanens förskola ligger i södra Norrköping. Själva byggnaden var en gång i tiden ett modernt barnhem men har varit förskola sedan 1977. Rektor Christina Häll Isaksson har arbetat i förskolan en lång tid. Förskolan har en pedagogista/ateljerista, en genuspedagog samt en bibliotekarie/administratör. Svanens skola delar chef och gård med förskolan. Till nästa höst avvecklas skolan och istället kommer tre nya förskoleavdelningar till.

Bostadsområdet är ett blandat område med radhus, hyreshus och villor. I förskolan möts och samverkar alla kulturer. Förskolan har nitton olika språk vilket ger pedagoger utmaningar i hur man ska synliggöra meddelanden och uttrycka sig i information.

Miljön som den tredje pedagogen är förskolans signum. Överallt syns barnens skapande vackert uppsatt vilket inger respekt för det skapade. Hela förskolan är som en intressant konstutställning där barns röster, tankar, lärande och skapande kommer till tals.

Genomförande av arbetet med självvärdering och granskning

Förskolans alla arbetslag och ledningen har före vårt besök genomfört en självvärdering av Qualis kvalitetskriterier inom elva olika områden. Ledningen har lämnat en skriftlig redovisning av hur arbetet bedrivs inom de elva områdena samt vilka utvärderings- och förbättringsmetoder förskolan använder sig av. Ledningen har även kompletterat med planer och rapporter som den funnit relevanta för att belysa förskolans kvalitet. Därtill har vissa kvantitativa tal redovisats avseende organisation, kompetens och resursutnyttjande. Bland de utvärderingsmetoder som skolan har använt är Qualis enkäter till fyra- och femåringar, föräldrar och personal. Föräldraenkäterna har fler svarsalternativ än personalenkäten på grund av att de gjorts under olika läsår. Av förskolans 68 fyra- och femåringar har 68 svarat (100 procent). Alla barnens föräldrar (en förälder/barn) har erbjudits att svara på föräldraenkäten. Enkäten har besvarats av 92 föräldrar av totalt 109 vilket innebär 84 procents svarsfrekvens. Av förskolans 18 medarbetare har 18 svarat (100 procent).

Granskningen har skett i form av att undertecknade externa granskare har tillbringat en och en halv dag i förskolan. Materialet från förskolan har vi tagit del av i god tid innan besöket. Under den första besöksdagen har vi deltagit i avdelningarnas verksamhet och intervjuat grupper av pedagoger och föräldrar. Den andra dagen har vi ägnat förmiddagen åt att komplettera de frågor vi saknade svar på, delta i förskolans verksamhet och att intervjua ledningen.

Nedan redovisas resultatet av arbetslagens och ledningens självvärdering. Längst till höger i tabellen redovisas den bedömning som vi granskare har gjort.

Tabell 1: Självvärdering och extern värdering

Kvalitetsområde	Självvärdering avdelningar				Självvärdering ledning	Extern värdering granskare
	Orion	Pegasus	Vega/Polaris	Pollux/Castor		
A. Utveckling och lärande	4	5	3	5	4	5
B. Trygghet och trivsel	4	6	3	6	4	6
C. Barns delaktighet i läroprocessen	3	4	3	6	3	6
D. Arbetssätt och pedagogroll	5	5	5	6	5	6
E. Föräldrainflytande	5	5	3	5	4	5
F. Organisation	6	7	4	5	7	7
G. Styrning och ledarskap	4	7	3	4	4	5
H. Kommunikation	7	7	7	7	7	7
I. Kompetens	6	6	4	6	6	7
J. Resursutnyttjande	4	4	4	4	6	7
K. Image	6	7	3	6	6	6

Verksamhetens kvalitet inom elva områden

Utveckling och lärande

Förskolan har medvetna medforskande pedagoger som tillvaratar barnens nyfikenhet och intresse. Förskoledidaktiken är i fokus genom att pedagogerna har en hög närvarokompetens och ett vänligt, stimulerande och utmanade förhållningssätt. Pedagogerna skapar ett ömsesidigt och hållbart tänkande mellan sig och barnen. Vi ser tydligt pedagog och barnet runt lärandeobjektet i många olika situationer. Tänk att som treåring få ta del av snäckan som djur och levande varelse, reflektera över var benen sitter, vad den behöver för att må bra och samtidigt se ekorn som tittar in genom fönstret från sin matskål utanför. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära utgör således grunden för den pedagogiska verksamheten.

Handlingsplaner för barn i behov av särskilt stöd finns. Vi tar del av dokumenten och får bekräftat att förskolan arbetar med handlingsplanen när så behövs. Förskolan har tillgång till specialpedagogisk kompetens och kurator genom sitt arbete med Elevhälsa helt enligt Norrköpings Kommuns riktlinjer.

Förskolan har metoder för att följa upp och dokumentera varje barns allsidiga utveckling och lärande. Förskolan har många olika processväggar som beskriver barnens fokus, intresse och arbete. Ledningen skriver att förskolans alla medarbetare har kunskap om lyssnandets pedagogik vilket ger dem ytterligare dimensioner i att möta barnen i dialogen. Den pedagogiska dokumentationen synliggör barnens tankar. Pedagogerna är mycket medvetna om sin egen roll och dess betydelse för barnens lärande och utveckling.

Förskolan arbetar aktivt med språk- och kommunikationsutveckling, matematik, naturvetenskap och teknik. Arbetet med matematik och teknik samt utrustning i lärmiljöerna avseende fysikaliska och kemiska fenomen behöver dock utvecklas.

Frågor i personalenkäten Andel svar	Instämmer helt	Instämmer till stor del	Instämmer till viss del	Instämmer inte alls	Vet ej
Det finns en tydlig koppling mellan utvecklingssamtalet och vårt arbete med barnens utveckling och lärande	83 %	17 %	0 %	0 %	0 %
Vår förskola har fokus på språk och kommunikation i alla situationer	56 %	44 %	0 %	0 %	0 %
I arbetet med barnens lärande har förskolan fokus på matematik och naturvetenskap	17 %	67 %	16 %	0 %	0 %

I personalenkäten instämmer samtliga pedagoger helt eller till stor del i de två översta frågeställningarna. Det är 16 procent som instämmer till viss del i frågan om vår förskola har fokus på matematik och naturvetenskap i arbetet med barnens lärande, vilket visar att det är ett förbättringsområde.

Förskolan planerar, följer upp och utvecklar utbildningen kontinuerligt för att öka varje barns möjligheter till utveckling och lärande. Pedagogerna stimulerar och utmanar varje barns utveckling och lärande genom att ställa frågor och låta barnen komma med svaren. Pedagogernas verktyg i

det arbetet är bland annat de reflektionstillfällen pedagogerna kontinuerligt har med förskolans pedagogista/ateljérista. I samtalet reflekterar pedagogerna över barnens utveckling och lärande i olika aktiviteter och situationer. I reflektionen och analysen blir nästa nyfikenhetsfråga synlig för pedagogerna att fundera över tillsammans med barnen och utifrån det gör de en ny veckoplanering av barnens fortsatta lärande. Vi deltog i ett reflektionssamtal och såg tydligt hur pedagogernas barnperspektiv, uppdragsförståelse och kompetens togs tillvara. Ledningen berättar att de har ett långsiktigt arbete och kompetensutveckling kring pedagogisk dokumentation.

Vi kan tydligt se hur förskolans kvalitetsarbete snurrar med fart i förskolans arbete varje dag och är systematiskt. Förskolan planerar, följer upp och utvecklar utbildningen kontinuerligt för att öka varje barns möjligheter till utveckling och lärande. Styrkan finns i pedagogernas höga närvaro och kommunikation med fokus på barnet och lärandeobjektet.

Här konstaterar vi att alla kriterier till och med steg 3 i kvalitetskriterierna är uppfyllda.

Pedagogerna stimulerar och utmanar varje barns utveckling och lärande. I en avdelning finns det levande snäckor som fångar barnens intresse och i en annan avdelning var det gråsuggan som fångade barnens intresse och nyfikenhet. Barnens lust att lära är ett annat sätt att beskriva den situationen som var påtaglig i hela förskolan. Pedagogerna har skapat ett klimat där barnen stimuleras att lära av varandra.

Pedagogerna använder sig av olika former av dokumentation och utvärdering regelbundet för att följa upp varje barns lärande. För att följa upp barnens språkutveckling och barns språkliga medvetenhet använder sig pedagogerna av ett kartläggningsmaterial (SIT). SIT (Språkligt Impressivt Test) är ett redskap för att ta reda på hur pedagogerna behöver planera innehåll och verksamhet för att stimulera barns språkliga utveckling. I sitt närledarskap har pedagogerna fokus på språk och kommunikation i alla situationer genom att ställa frågor och involvera barnet i det som händer och sker. Ett eget bibliotek finns och används av både förskola och skola. Föräldrarna i förskolan uppmuntras att låna hem böcker för att läsa med barnen. Kontoristan/bibliotekarien ansvarar för inköp av böcker och att senaste forskning och litteratur köps in. Bibliotekarien har tillsammans med ytterligare två pedagoger i Södra området tagit fram ett förslag på böcker kallad bokkanon som ska finnas i varje avdelning. I alla avdelningar finns även böcker på alla hemspråk. Det finns en teoretisk förankring utifrån begreppet ”literacy” vilket beskriver utveckling med anknytning till bokhantering, skrivande, läsande, attityder samt förståelse av de funktioner som skriftspråket har. Genom att inbjuda till läsande på alla språk i den egna förskolan stimuleras barnens språkliga och kommunikativa utveckling.

Förskolan har också ett samarbete med stadsbiblioteket och ingår i ett språkprojekt i kommunen som är initierat av kulturrådet. Genom projektet får föräldrar låna bokpåsar på sitt modersmål för att läsa böcker hemma med barnen. För barn som håller på att erövra ett nytt språk är samtalen kring bokläsningen ovärderliga vilket främjar barnens språkutveckling. Ledningen berättar att förskolan arbetar med att synliggöra den kulturella mångfald och allas språk vid förskolan. Vi konstaterar att förskolan även uppfyllt alla kriterier på steg 4.

Frågor i föräldraenkäten Andel svar i procent	Instämmer helt	Instämmer till stor del	Neutral	Instämmer till viss del	Instämmer inte alls	Vet ej
Utvecklingssamtalet bygger på dokumentation av mitt barns utveckling och lärande	77 %	19 %	1 %	3 %	0 %	0 %
Förskolan erbjuder en utvecklande verksamhet för mitt barn	62 %	34 %	3 %	0 %	0 %	1 %
Förskolan samverkar med mig om mitt barns utveckling och lärande	59 %	33 %	2 %	3 %	0 %	3 %

Föräldrarnas instämmer helt eller till stor del i sina svar i enkäten och föräldrarna uttrycker att förskolan erbjuder en utvecklande verksamhet för mitt barn. Föräldrarna bekräftar i intervjun att förskolan på föräldramöten följer upp enkäterna och tar reda på vad föräldrarna önskar på de punkter som visar stor avvikelse.

Förskolan lägger stor vikt vid miljö- och naturvårdsfrågor vilket tar sig uttryck i alla lärmiljöer, i förskolans dokumentation och planering samt i verksamheten som pågår. Många projektarbeten handlar om hållbar utveckling med skogen och olika djur i fokus. I förskolans dokument finns det beskrivet hur natur- och miljöarbetet bedrivs både i innehåll och i förskolans lärmiljöer inom- och utomhus. Stor del av den tillagade maten på förskolan är ekologisk. Förskolans utemiljö är som en vacker park. Det är en medveten och planerad lärmiljö utomhus som inspirerar barnen till lek och lärande.

Förskollärare har ett särskilt ansvar för att resultatet av dokumentation, uppföljningar och utvärderingar används för att utveckla förskolans kvalitet. Förskolans ledning har under många år arbetat med uppdragsförståelse för samtliga pedagoger vid förskolan där alla pedagoger oavsett utbildningsbakgrund fått utvecklas optimalt utifrån uppdraget. Så långt når förskolan steg 5 i kvalitetskriterierna.

Arbetslagen har placerat förskolan på steg 3, 4, 5 och 5. Ledningen har placerat förskolan på steg 4.

Pedagogerna stimulerar och utmanar varje barns utveckling och lärande och använder olika former av tydlig dokumentation (steg 3). Vi placerar förskolan på steg 5 för att förskolan lägger stor vikt vid miljö- och naturvårdsfrågor, har skapat ett klimat där barnen stimuleras att lära av varandra och för att förskollärarna tar ett särskilt ansvar för att resultat av dokumentation, uppföljningar och utvärderingar används för att utveckla förskolans kvalitet (steg 5). Förbättringsområde är att förskolan utvecklar en tydlig plan för att utveckla varje barns förståelse för matematik, naturvetenskap och teknik (steg 6). Förskolan bedriver dock systematisk metodutveckling med utgångspunkt i forskningsrön och beprövad erfarenhet på steg 7.

Trygghet och trivsel

Förskolans miljö upplevs som trygg och säker för barnen med ett öppet och bejakande förhållningssätt och öppna, glada, nyfikna och positiva barn och vuxna. Barnen var informerade om att vi skulle komma på besök och väntade nyfiket på att vi skulle besöka dem alla. Samtliga pedagoger och ledning visar ett mycket starkt engagemang vilket präglar och inramar hela förskolan. Pedagogerna har barnen i fokus. En respektfull dialog som bygger på ett ömsesidigt och

tillitsfullt förhållningssätt finns mellan barn och vuxna. Den lugna ljudnivån signalerar att barnen är upptagna med att utforska, lära och leka tillsammans med medforskande pedagoger.

Förskolan har förankrade och dokumenterade metoder för att ge varje barn tillsammans med föräldrar en god introduktion i förskolan. En pedagog från den avdelning barnet ska tillhöra gör hembesök innan barnet börjar. Då tas ett foto som barnet sedan möter när det börjar. Förskolan har dokumenterade säkerhetsrutiner bland de dokument som finns tillgängliga för pedagogerna på nätet.

Frågor i barnenkäten Andel svar i %	Stämmer helt	Stämmer	Stämmer inte alls
Jag tycker om att vara på förskolan	87 %	13 %	0 %
Jag är en god kamrat	97 %	3 %	0 %
Jag har någon att leka med på förskolan	88 %	9 %	3 %
Jag har roligt när jag leker med de andra barnen på förskolan	88 %	9 %	3 %
Jag tycker om maten på förskolan	78 %	21 %	1 %

Barnens svar i enkäten styrker det vi sett i förskolan det vill säga att barnen trivs, är delaktiga och att de samverkar med varandra.

Genom att pedagogerna arbetar systematiskt och gediget med värdegrunden, allas lika värde, blir värdegrunden mycket tydligt i verksamheten. Förskolans ledning och pedagoger ”lever sina värden”. Värdegrunden är ett prioriterat och långsiktigt arbete som förskolan arbetat framgångsrikt med under många år. Ett salutogent förhållningssätt präglar hela förskolan. Förskolans demokratiska värderingar genomsyrar både ledningens och pedagogernas arbete vilket kommer barnen till del.

Förskolan möter och följer kontinuerligt upp barnens trygghet, trivsel och säkerhet. Det finns en genuspedagog anställd vid förskolan som stödjer och utvecklar pedagogerna i deras arbete med barnen. Ledningen berättar att genuspedagogen ansvarar för kompetensutveckling i jämställdhet och likabehandling för pedagogerna i förskolan. Genuspedagogen ansvarar för att systematiskt och kontinuerligt följa upp planen mot kränkning och diskriminering genom enkäter till barn, personal och föräldrar. Föräldrarna bekräftar att förskolans genuspedagog bidragit till ett gott bemötande och förhållningssätt utifrån ett genusperspektiv där förskolan har fokus på människan i stället för på kön. En förälder berättar att de uppmanas till ett genustänk och får tillgång till boktips att läsa mer om genuspedagogik samt låna böcker i förskolans bibliotek. Vi kan konstatera att förskolan når alla kriterier till och med steg 3.

Det pågår ett systematiskt arbete med likabehandling och en ständig dialog kring frågorna i förskolans olika forum som till exempel Svanenrådet, Tankevändan, Reflektionsforum och på arbetsplatsträffar. Det systematiska arbetet ger pedagoger och ledning vetskap om hur läget är i förskolan och hur planen mot kränkning och diskriminering fungerar i verksamheten. Olikhet och mångfald är en styrka hos medforskande pedagoger.

Frågor i personalenkäten Andel i %	Instämmer helt	Instämmer till stor del	Instämmer till viss del	Instämmer inte alls	Vet ej
Jag trivs på min arbetsplats	83 %	17 %	0 %	0 %	0 %
Barnen trivs på förskolan	50 %	50 %	0 %	0 %	0 %
Vi vuxna reagerar mot diskriminering och kränkande behandling bland och gentemot	89 %	11 %	0 %	0 %	0 %
Förhållandet mellan personal och barn kännetecknas av förtroende och ömsesidig respekt	61 %	39 %	0 %	0 %	0 %
I vår förskola har vi enats om gemensamma normer	78 %	22 %	0 %	0 %	0 %

Personalen svarar samstämmigt på frågorna i enkäten och de instämmer helt eller till stor del i samtliga frågeställningar. Det bekräftar att personalen trivs på förskolan och med sitt uppdrag. Personalen bekräftar också i vår intervju att de lever sin vision och sina värden utifrån en gemensam barnsyn och kunskapssyn. Genom att leva förskolans värden blir det ett förhållningssätt som genomsyrar hela förskolans verksamhet.

Varje barn ges utrymme att reflektera över etiska dilemman och livsfrågor i vardagen. Samtalen runt djur och natur ger många tillfällen till samtal om etiska dilemman. Barnen får i lillmötet göra sin röst hörd och deras synpunkter och tankar ligger som grund för de demokratiska beslutsprocesserna i vardagen i allt från tema, projekt, önskemål och intresse. Pedagogerna betonar samlärandet i lillmötena som en viktig del i barnens lärande. Det är en del i förskolans arbete och förankrade metoder för att varje barn ska utveckla förståelse för allas lika värde (steg 6).

Frågor i föräldraenkäten Andel svar i %	Instämmer helt	Instämmer till stor del	Neutral	Instämmer till viss del	Instämmer inte alls	Vet ej
Mitt barn trivs på förskolan	75 %	21 %	1 %	2 %	0 %	1 %
Förskolan erbjuder bra mat	57 %	28 %	4 %	4 %	1 %	6 %
Förskolan arbetar aktivt mot okamratligt beteende och mobbning	61 %	26 %	4 %	6 %	2 %	1 %
Personalen engagerar sig i mitt barn	67 %	28 %	0 %	5 %	0 %	0 %
Förskolan är välstädad	51 %	37 %	2 %	6 %	0 %	4 %

Föräldrarna bekräftar att barnen trivs i förskolan och att pedagogerna engagerar sig i deras barn. En högre andel av föräldrarna ”Vet ej” om förskolan arbetar aktivt mot diskriminering och kränkande behandling vilket vi tolkar som att föräldrarna faktiskt inte lagt märke till detta.

Föräldrarna berättade i vår intervju om pedagogernas förtroendefulla, ödmjuka och respektfulla bemötande de får uppleva dagligen när de lämnar sina barn till förskolan. Genom att förskolans ledning är centralt placerad i förskolan kan föräldrar titta in till ledningen. De upplever ett lösningsfokuserat och gott bemötande vid kontakt med ledningen som alltid finner lösningar på händelser och funderingar.

Arbetslagen placerar förskolan på steg 3, 4, 6 och 6. Ledningen placerar förskolan på steg 4.

Förhållandet inom personalgruppen samt mellan personal och barn kännetecknas av förtroende och respekt och förskolan har en dokumenterad gemensam värdegrund som synliggörs i det dagliga arbetet (steg 3). Förskolan arbetar utifrån förankrade metoder för att varje barn ska utveckla förståelse för allas lika värde (steg 5). Vi placerar förskolan på steg 6 för att varje barn ges utrymme att reflektera över etiska dilemman i vardagen. Vi kan se att förskolan delvis bedriver ett systematiskt förbättringsarbete när det gäller värdegrunden. Förbättringsområde är att tydligare beskriva och dokumentera hur förskolan har utgångspunkt i forskningsrön och beprövad erfarenhet för att nå steg 7.

Barns delaktighet i lärprocessen

Barnens intresse, förmågor och behov präglar den pedagogiska verksamhetens utformning. Lärandemiljöerna skapar goda förutsättningar för barnens delaktighet. Vid vårt besök möts vi av inspirerande lärmiljöer som utgår ifrån barnens intresse, nyfikenhet, förmågor och behov. Den pedagogiska dokumentationen visar varje barns utveckling och lärande på processväggar och i avdelningarnas avdelningsportfolio. Förskolans processväggar gör barnens lärprocesser synliga för pedagogerna, barnen själva och för föräldrarna. Pedagogerna dokumenterar varje barns utveckling och lärande med stor rikedom och variation. Väggdokumentationen och lärmiljöerna skapar förutsättningar för barnens delaktighet i sitt eget lärande och barnen kan själva reflektera över sitt lärande.

Ledningen driver ett medvetet arbete utifrån att verksamhetens pedagoger ska reflektera istället för att finplanera. Organisationen ger förutsättningar för reflektionskompetens genom forum för reflektion. I reflektionsarbetet har förskolans pedagogista/ateljerista och genuspedagog ett särskilt ansvar att stödja och handleda pedagogerna i de pågående processerna.

Utifrån samtalet i lillmötet och genom att tillvarata barnens tankar och synpunkter, reflekterar pedagogerna över verksamhetens fortsatta planering och innehåll. På så vis har barnen inflytande över sin vardag och över verksamhetens innehåll.

Frågor i barnenkät Andel i %	Stämmer helt	Stämmer	Stämmer inte alls
Jag får ofta välja vad jag vill göra	78 %	21 %	1 %
Jag får ofta visa vad jag lär mig	74 %	25 %	1 %

Barnen visar med sina svar att de får vara med och välja vad de vill göra och de får visa vad de lärt sig vilket bekräftas vid vårt besök.

Barnen uppmuntras att göra egna val i sitt lärande genom att mötas av medforskande pedagoger med ett närledarskap som inspirerar och utmanar barnen i sitt lärande. Pedagogerna observerar barnens intresse och fokus kontinuerligt för att utforma en verksamhet rik på möjligheter och utmaningar.

Varje barns lärprocess dokumenteras kontinuerligt och synliggörs för barn och föräldrar. Pedagogerna utmanar barnens val av aktiviteter i miljön och delar in barnen i olika gruppkonstellationer för att ge barnen en rik variation i verksamheten. Ledningen skriver att syftet är att ge barnen en mångfald av erfarenheter och breda kunskaper. Barnen är delaktiga i förskolans

kvalitetsarbete och barnens perspektiv finns med i hela processen bland annat genom att pedagogerna återkopplar till barnen efter reflektionerna varje vecka.

Förskolan har väl utvecklade former av pedagogisk dokumentation som till exempel processväggar, det pedagogiska årshjulet, avdelningsportfolio, reflektionsprotokoll, pedagogisk dokumentation i miljön och inför utvecklingssamtalen. Genom att alla dessa former används, finns tillgängliga och visas synliggörs barnens lärprocesser.

Föräldrarna bekräftar i vår intervju att de ges möjlighet att följa sitt barns utveckling och lärande kontinuerligt genom den dagliga dialogen och kontakten, i utvecklingssamtalen och genom den pedagogiska dokumentationen som synliggörs på avdelningarnas processväggar. Föräldrarna upplever att de kan resonera med pedagogerna om sitt barns behov, utveckling och lärande på ett respektfullt sätt och få stöd och hjälp i föräldrarollen.

Det finns en tydlig koppling mellan utvecklingssamtalet och förskolans arbete med barnens utveckling och lärande. Föräldrarna berättar att de tycker att utvecklingssamtalen är kvalitativa då pedagogerna berättar och utgår från barnets utveckling och lärande. Föräldrarna berättar att de får se en eller flera pedagogiska dokumentationer som beskriver barnets lärprocesser, intresse, nyfikenhet och utveckling. Samtliga föräldrar vi träffar berättar att de är mycket nöjda med utvecklingssamtalens innehåll. Pedagogerna berättar att de sätter samman små PowerPoint presentationer av barnens lärande till utvecklingssamtalen. Förskolan har så långt nått alla kriterier till och med steg 3.

Frågor i personalenkät Andel i %	Instämmer helt	Instämmer till stor del	Instämmer till viss del	Instämmer inte alls	Vet ej
Barnen är delaktiga i lärprocessen	40 %	50 %	5 %	--	5 %
Det finns en tydlig koppling mellan utvecklingssamtalet och vårt arbete med barns utveckling och lärande	60 %	25 %	15 %	--	--

I personalenkäten uttrycker pedagogerna att barnen är delaktiga i lärprocessen och att det är en tydlig koppling mellan utvecklingssamtalet och deras arbete med barns utveckling och lärande.

Barnen har ett reellt inflytande över arbetssätt och verksamhetens innehåll genom pedagogernas stora lyhördhet och medvetna pedagogik. Barnens olika lärostilar finns i fokus och barnen ges möjligheter och tillfälle att prova på olika metoder och situationer för att erövra sitt lärande. Barnens lust att lära är hög och genomsyrar verksamheten. Vi ser att några barns intresse riktas emot en levande snäcka och dess kroppsdelar, hur en gråsugga ser ut, vad den äter och hur träden i skogen bäst kan sopa och städa undan löven på marken. Barnen är kreativa och får uttrycka sitt lärande i lera och färg. Pedagogernas salutogena förhållningssätt och närledarskap inspirerar barnen att våga prova på olika metoder och situationer samt olika sätt att lära sig på utan rädsla att misslyckas. Alla sätt är bra och att allt är rätt när barn erövrar kunskap.

Pedagogerna bedriver ett systematiskt arbete med att få barnen att reflektera över sitt lärande genom deras pedagogiska dokumentation, reflektion och utvärdering av verksamheten. Vi ser vid vårt besök att pedagogernas regelbundna reflektioner utvecklar både innehållet i verksamheten och

den pedagogiska medvetenheten hos pedagogerna. Pedagogistan/ateljéristans roll är att leda mötet och handleda pedagogerna vidare i deras arbete (steg 6).

Arbetslagen placerar förskolan på steg 3, 3, 4 och 6. Ledningen placerar förskolan på steg 3.

Varje barns lärprocesser dokumenteras kontinuerligt och synliggörs för barnet och föräldrarna (steg 3). Varje barn görs medvetet om olika sätt att lära och varje barn är delaktig i dokumentationen av sitt lärande (steg 5). Vi placerar förskolan på steg 6 för att förskolans alla pedagoger genom dokumentation och utvärdering bedriver ett systematiskt arbete för att få barnen att reflektera över sitt lärande (steg 6). Förbättringsområde är att utveckla och strukturera innehållet i verksamhetens dokument och planer samt beskriva hur förskolan kommer att arbeta vidare med barns delaktighet i lärprocesserna kopplat till forskning och beprövad erfarenhet.

Arbetsätt och pedagogroll.

Materialet är tillgängligt för barnen så att de kan utforska på egen hand och göra sina val utifrån det som intresserar dem. Möblerna i förskolan är låga och barnvänliga vilket uppmuntrar barnen att själva kliva upp och ned på stolen. Lärmiljöerna i förskolan är inbjudande, kreativa, stimulerande för barnen.

Att leken ligger till grund för allt lärande är tydligt i förskolan. Barnen ges möjlighet att välja mellan flera olika lek- och lärmiljöer tillsammans med medforskande pedagoger. Pedagogernas närvaro i leken guidar och stimulerar barnen i sin språkliga och sociala utveckling. Pedagogernas arbetsätt och pedagogroll präglas av variation och flexibilitet. Genom att vara lyssnande pedagoger och följa barnens intresse och nyfikenhet anpassar pedagogerna sitt arbetsätt och sin pedagogroll utifrån barnens fokus. Kreativiteten flödar och att variationen har mångfald. Några barn arbetar med att skapa träd i lera och några andra barn avbildar snäckans kroppsdelar med blyertspenna genom att titta i förstoringsglas och några barn som funderar över hästens kroppsdelar, gråsuggans mönster på skalet och hur skogen bäst skall avbildas på väggen från en bild som fanns på en tänd overheadapparat.

Ledningen berättar att pedagogernas närvaro i barns lek och lärande stödjer och hjälper barnen att bli och vara ”fiffiga kompisar”, vilket är ett gemensamt begrepp och förhållningssätt i förskolan. Syftet är att barnen ska härma, lära av och med varandra samt vara förebilder. Pedagoger som utmanar barnen att pröva olika lösningar av egna och andras problem.

Pedagogerna stimulerar och utmanar barnen i att utveckla självständighet och tillit till sina förmågor på många olika sätt. Genom pedagogernas medvetna uppdragsförståelse och utifrån en flerårig satsning på kompetensutbildning för pedagogerna som till exempel problembaserat lärande, (PBS), har pedagogerna utvecklats i sitt uppdrag. Pedagogerna har stor tilltro till barnets förmågor och till det kompetenta barnet. Genom de medvetna pedagogerna i förskolan får barnen stöd och stimulans vilket skapar trygghet och tillit till sina egna förmågor hos varje barn, som tryggt kan ge sig ut på upptäcktsfärd i sitt lärande.

För att ständigt utveckla och förbättra verksamhetens innehåll och värdegrund dokumenterar och omprövar pedagogerna regelbundet arbetsätt och arbetsformer genom att i sina reflektioner gemensamt reflektera över arbetsätt. Omprövning av arbetsätt och arbetsformer görs med

varandra i arbetslaget, i hela förskolans arbetslag med samtliga pedagoger och i de så kallade pedagogiska promenaderna.

I personalenkäten instämmer alla pedagogerna helt eller till stor del i att deras arbetssätt och arbetsformer stimulerar och utmanar varje barns utveckling och lärande. Pedagogerna instämmer också helt eller till stor del i påståendet att de utvärderar arbetssätt och arbetsformer regelbundet i arbetslagen. Vi uppfattar pedagogerna som mycket samstämmiga i sina svar och vi instämmer i att deras gemensamma syn på kunskapsuppdraget visar på en hög samstämmighet som genomsyrar hela förskolan. Vi ser att förskolan når alla steg till och med steg 3.

Pedagogerna berättar att de arbetat mycket med att använda sig av gemensamma kunskapsbegrepp i arbetet. De får i forumet ”tankevändan” mötas för att resonera och reflektera över sitt uppdrag, förskolans värdegrund och deras arbetssätt och olika arbetsformer. Det kan också ske genom litteraturstudier då pedagoger ges tid och förutsättningar att diskutera och reflektera tillsammans med varandra. Tankevändan leds av förskolans pedagogista/ateljérista och mötet har en tydlig mötesordning. Pedagogerna betonade i intervjun att förskolans samsyn och gemensamma kunskapsbegrepp genomsyrar hela förskolan vilket bekräftas vid vårt besök.

Förskolans samsyn är ett prioriterat område som ledning och pedagoger arbetat med under en längre tid. Vi ser att denna samsyn kring kunskapsbegrepp och kunskapsutveckling präglar pedagogernas arbete med barnens lärande. I vår intervju berättar pedagogerna att kraven är höga på pedagogerna i förskolan och att ledningen har höga förväntningar. Ledningens höga förväntningar och krav upplever pedagogerna som stimulerande. Det motiverar medarbetarna att ständigt utvecklas i sitt uppdrag. De berättar även skämtsamt ”att här får ingen vara lat”.

Genom att pedagogernas arbetssätt och arbetsformer dokumenteras och utvärderas regelbundet i arbetslagen förbättras verksamheten kontinuerligt och systematiskt och det leder till att kvaliteten ständigt förbättras och ökar i hela förskolan. Genom förskolans olika forum för reflektion och utvärdering och de reflektionsnycklar som pedagogerna använder sig av är arbetssätt, innehåll i verksamheten och arbetsformer i ständig förändring och utveckling utifrån varje barns behov, utveckling och lärande. Några exempel på pedagogisk dokumentation är det pedagogiska årshjulet, observationer, reflektionsprotokoll, avdelningsportfolio, foto, film, processväggar, väggdokumentationer och analys- och dokumentationsmaterial inför utvecklingssamtal. Denna mångfald av dokumentation ligger till grund för verksamhetens utvärdering och fortsatta planering.

Vi kan i förskolans arbete se att det finns en tydlig progression i förskolans arbetssätt utifrån varje barns förutsättningar genom pedagogernas medvetenhet och närvaro. Ledningen stimulerar och utmanar pedagogerna i sitt eget lärande och utveckling som i sin tur stimulerar och utmanar varje barns utveckling och lärande. Det blir en viktig parallellprocess där även de vuxnas lärande är en ständig process för utveckling av förskolans uppdrag och pedagogroll (steg 6).

Tre arbetslag placerar förskolan på steg 5 och ett arbetslag på steg 6. Ledningen placerar förskolan på steg 5.

Pedagogerna reflekterar regelbundet över sin egen roll i relation till barnens utveckling och lärande (steg 5). Vi placerar förskolan på steg 6 för att pedagogerna stimulerar och utmanar varje barns utveckling och lärande. Förskolans olika reflektionsforum, reflektionsverktyg och kompetensutvecklingsstrategier bidrar till att pedagogerna förstår hur de ska stimulera och utmana. Förbättringsområde är att fortsätta utveckla systematiken i kvalitetsarbete, vilket innebär att systematiskt säkerställa att arbetsformer och arbetssätt prövas mot forskningsrön och beprövad erfarenhet.

Föräldrainflytande

Föräldrarepresentanterna vi möter i vår intervju bekräftar att de alltid känner sig välkomna och trygga när de kommer till förskolan för att lämna och hämta sina barn. Föräldrarna berättar att de gjort ett aktivt val av förskola beroende på förskolans goda rykte, duktiga pedagoger, utifrån offentliga utvärderingar på nätet och att det är en mångkulturell och integrerad förskola.

I intervjun bekräftar föräldrarna även att de känner till förskolans uppdrag och hur verksamheten bedrivs. Genom utvecklingssamtal, information på föräldramöten, dialogen dagligen med pedagogerna, workshops utifrån förskolans uppdrag och förskolans olika dokument anser föräldrarna att de har bra koll på förskolans läroplan, strävansmål och uppdrag. De berättar att förskolan har en tydlig struktur och årsplanering för bland annat föräldramöten och öppna forum för föräldrars delaktighet och inflytande. Det ger föräldrar möjligheter att delta i kvalitetsarbetet i förskolan.

Föräldrarna beskriver att de bemöts med ett mycket öppet, förtroendeingivande och respektfullt förhållningssätt. Samliga föräldrar upplever att pedagogerna alltid tar sig tid till att prata med föräldrarna när de lämnar och hämtar sina barn. Det är ett gott exempel på att pedagogerna tar sitt ansvar över att skapa en tillitsfull relation med föräldrarna.

Pedagogerna uppmuntrar föräldrarna att engagera sig i verksamheten. Föräldrar blir inbjudna till olika workshop i förskolan vars innehåll kan vara att konkretisera och tydliggöra läroplanen för förskolan.

Förskolan samverkar med föräldrar kring barnets utveckling och lärande genom bland annat den dagliga kontakten och i utvecklingssamtalen. Föräldrarna berättar att de får ta del av pedagogernas dokumentation om barnets lärande och utveckling samt ges möjlighet att prata om sitt barns behov och utveckling. Förskolans pedagogiska dokumentation inbjuder föräldrarna att engagera sig i verksamheten. Den inspirerande och rika dokumentationen på förskolans processväggar innehåller både bilder och olika texter. Det är något som uppskattas av föräldrarna och de kan följa sitt barns vardag, lärprocess, utveckling och lärande, vilket visar att förskolan når steg 3 i kvalitetskriterierna.

92 procent av föräldrarna instämmer helt eller till stor del i att förskolan samverkar med dem om deras barns utveckling och lärande. På vår fråga varför inte alla föräldrar tycker att de får vara med och påverka svarar föräldrarna i intervjun att alla kanske inte vill engagera sig i förskolans verksamhet.

Ledningen skriver att förskolan har hittat bra former för delaktighet med hög närvaro av föräldrar vid förskolan när förskolan årligen bjuder in till en internationell familjefest där alla bidrar till en stor matbuffe med smaker från olika länder i världen. Andra uppskattade sammankomster där föräldrar bjuds in till förskolan är förskolans årliga isgalleri och ljusfest i december vid Lucia.

I personalenkäten instämmer 94 procent av pedagogerna helt eller till stor del till i att varje pedagog uppmuntrar föräldrarna att engagera sig i förskolans verksamhet.

Från hösten 2012 har förskolan bjudit in föräldrar till öppna forum som är en form av samråd för att öka föräldrars delaktighet och inflytande. I de öppna forumen lyssnar ledning och pedagoger in föräldrars synpunkter och önskemål. Förskolan ger också föräldrarna möjlighet att delta i förskolans kvalitetsarbete genom möten och genom enkäter. Vid höstens öppna forum för föräldrar gjordes en uppföljning av föräldraenkäten och vad föräldrar tycker om verksamhetens innehåll och utformning. Det är något som förskolan kontinuerligt behöver fortsätta arbeta med för att utveckla och för att ge föräldrarna möjligheter att vara med och utvärdera metoderna.

Ledningen skriver att förskolans ledning och pedagoger ständigt utvärderar formerna för föräldrainflytande i förskolan. Frågan finns med på dagordningen till olika möten på förskolan som till exempel Svanenrådet och barn- och elevhälsan (steg 4).

I föräldraenkäten instämmer 70 procent av föräldrar helt eller till stor del i att varje förälder har möjlighet att vara delaktig i förskolans utvärdering och förbättring av verksamheten. I påståendet ”jag får vara med och påverka hur förskolan arbetar med mitt barns utveckling och lärande” instämmer 72 procent helt eller till stor del (steg 5).

Föräldrarna upplever att de har en bra kommunikation med både ledning och pedagoger, att de får vara delaktiga och får återkoppling på sina synpunkter. Föräldrarna berättar i intervjun att pedagogerna är mycket duktiga på att bygga gemenskap tillsammans med föräldrarna och det i sin tur ökar föräldrars delaktighet och inflytande.

Arbetslagen placerar förskolan på steg 5, 5, 3, och 5. Ledningen placerar förskolan på steg 4.

Metoder för att göra föräldrarna delaktiga i barnens utveckling utvärderas och utvecklas kontinuerligt (steg 4). Vi placerar förskolan på steg 5 för att förskolan involverar föräldrarna i utvärderingen och förbättringen av verksamheten. Förbättringsområde är att möjliggöra för föräldrarna att ha inflytande över hur förskolans verksamhet utformas för att nå målen (steg 6), samt att systematisera, strukturera och beskriva hur förskolan arbetar med att nya former för föräldrainflytande utvecklas systematiskt med utgångspunkt i forskningsrön och beprövad erfarenhet (steg 7).

Organisation

Förskolan har en ”rund” struktur som rektor uttrycker det. Strukturen åskådliggörs på ett blad med en ram av förskolans styrdokument namngivna samt olika runda fält i vilka förskolans olika delar synliggörs. Genom hela bladet löper den röda tråden, kvalitetstjänster. Förskolan har koordinatörer i arbetslagen, vars uppgift är att se till att överenskommet arbete blir gjort. Koordinatorerna deltar i Svanenrådet där organisatoriska frågor behandlas. Avdelningarna har även representanter i olika

forum/intressegrupper såsom utomhuspedagogik, språk och bild. Förskolan har ett väl förankrat beslutssystem vilket bekräftas i personalintervjun. Alla pedagoger uttrycker att alla beslut föregås av bearbetning i arbetslagen så att alla blir delaktiga. I Svanenrådet fattas besluten. Med sina olika kvalitetstjänster har förskolan utformade och förankrade uppdrag på flera nivåer. Vi kan konstatera att förskolan når alla kriterier till och med steg 3.

Förskolan har en väl fungerande organisation i arbetslag och ledning som garanterar en god daglig verksamhet genom sina tydliga forum och sin fokus på pedagogik. I Reflektionsforum redovisar pedagogerna sina observationer sedan förra gången och samtalar om vad de sett. I dessa möten är pedagogiken i fokus. Mötesstruktur är effektiv och stödjer dialog genom att det finns olika forum för olika frågor. Genom denna organisation får pedagogiken ett stort utrymme i mötestiden. Pedagogerna berättar i intervjun att det är mycket tydligt var olika frågor hör hemma. Genom att det finns en administratör som gör alla inköp, skriver alla scheman och håller i alla semestrar och ledigheter befrias pedagogerna från ett antal administrativa uppgifter.

Förskolan är organiserad i avdelningar och arbetslag. Inom avdelningarna formas mindre grupper för barnen att utvecklas i. Några barn deltar i arbete med lera, andra går till skogen, andra deltar i lillmöte och ytterligare andra arbetar med overheadapparatens förstoring av en bild på väggen. På detta sätt möter förskolan barnens behov och intressen. Arbetslagen prioriterar och fördelar arbetsuppgifter på ett enkelt sätt med små överenskommelser. Arbetslagen tar fullt ansvar för och följer upp varje barns utveckling och lärande. En gång varje månad samtalar man om varje barns utveckling. Genom de observationsprotokollen som diskuteras i reflektionsforum tar pedagogerna ett reellt ansvar för varje barns utveckling och lärande.

Rektors metoder för uppföljning av verksamheten är medarbetarsamtal, Svanenrådet, enkäter, i barn- och elevhälsan och utvärderingar i olika form på arbetsplatsträffar (AP). Förskolan utvärderar kontinuerligt sin organisation och mötesstruktur genom enkäter och utvärdering i arbetsplatsträffar.

Förskolan har en organisation som stödjer utveckling och utvecklas med sitt uppdrag bland annat genom den vision, den organisation och det nätverkande som förskolan har. Allt genomsyrar varandra. Förskolan deltar i EU-projekt vilket möjliggör för pedagoger att få ta del av förskolor i andra delar av Europa samt visa den egna förskolan för andra. Genom att renodla olika forum för olika frågor kan de olika delarna samverka och utvecklas. Fortbildningen har en stor del i att organisationen stödjer utveckling vilket också kvalitetstjänsterna gör (steg 6).

Organisationens alla delar samverkar och ökar successivt måluppfyllelsen. Svanen har en vision ”En tänkande lärande förskola”, Lärandet pågår ständigt – vi lär för livet”, som genomsyrar alla avdelningar. Att allt samverkar bekräftas av både personal och föräldrar som alla talar om en välkomnande förskola som möter varje person, barn eller vuxen, med respekt och som genom lyssnande hela tiden utvecklas (steg 7).

Förskolan utvärderar systematiskt att den egna organisationen stödjer genomförandet av det nationella uppdraget genom analyser som görs i pedagogernas reflektion tillsammans med pedagogista, analyser som görs av enkäter och analyser som görs i Svanenrådet. Genom

analyserna sätts prioriterade mål på enheten och strävansmål för barnens utveckling och lärande på avdelningarna (steg 7).

Tabell 2: Sjukfrånvaro, andel barn 0-3 år och antal inskrivna barn per årsarbetare.

	Granskad förskola 2011	Genomsnitt kommunen 2011	Genomsnitt i riket år 2011 enligt SKL*/Skolverket
Total sjukfrånvaro per år	4,6 %	8,9 %	5,1 %
Andel barn 0-3 år	37,6 %	39,8 %	55 %
Antal inskrivna barn per årsarbetare	4,3	5,6	5,3

*Sveriges Kommuner
och Landsting

Av ovanstående statistik ser vi att Svanens förskola har mycket låg sjukfrånvaro. Korttidsvikarier används praktiskt taget aldrig, utan det är enbart långtidsvikarier som anställs. En förskollärare vid förskolan har en pooltjänst för att finnas där det bäst behövs. Antal barn per årsarbetare är lågt. Ledningen berättar att förskolan har låg sjukfrånvaro delvis beroende på hög grundbemanning.

Frågor i föräldraenkät Andel i procent	Instämmer helt	Instämmer till stor del	Neutral	Instämmer till viss del	Instämmer inte alls	Vet ej
Förskolan har en väl fungerande organisation	60 %	25 %	5 %	3 %	0 %	7 %

Föräldrarna är i stort ense om att organisationen fungerar väl vilket bekräftades i intervjun. Föräldrarna berättade att allt går att lösa inom förskolan och att rektor har en nyckelroll.

Frågor i personalenkät Andel i procent	Instämmer helt	Instämmer till stor del	Instämmer till viss del	Instämmer inte alls	Vet ej
Förskolan har en bra mötesstruktur	78 %	22 %	0 %	0 %	0 %
Förskolan har en väl fungerande organisation	78 %	22 %	0 %	0 %	0 %
Mitt arbetslag fungerar väl	56 %	44 %	0 %	0 %	0 %
I mitt arbetslag har vi förmåga att prioritera och fördela arbetsuppgifter	61 %	39 %	0 %	0 %	0 %
I mitt arbetslag har vi en gemensam syn på uppdraget	78 %	22 %	0 %	0 %	0 %

Förskolans medarbetare är ense om att de har en bra organisation. I påståendet om arbetslagen fungerar väl och om man prioriterar och fördelar arbetsuppgifter kan vi se att dessa frågor är något som skulle kunna analyseras ytterligare.

Arbetslagen har placerat förskolan olika i kvalitetsstegen. Ett arbetslag har placerat förskolan på steg 4, ett arbetslag på steg 5, ett arbetslag på steg 6 och ett på steg 7. Ledningen på steg 7.

Förskolan utvärderar kontinuerligt sin organisation och mötesstruktur (steg 4) och arbetslagen tar fullt ansvar för varje barns utveckling och lärande (steg 5). Vi placerar förskolan på steg 7 för den goda "runda" organisation som i alla delar samverkar och ökar måluppfyllelsen samt för det systematiska arbetet med att utvärdera organisationen. Förskolan når alla kriterier på stegen. Förbättringsområde är dock att analysera hur arbetslagen fungerar och deras sätt att prioritera arbetsuppgifter. Rektor uttrycker att ett förbättringsområde är att utveckla åldershomogena barngrupper.

Styrning och ledarskap

Förskolans egna prioriterade mål utgår delvis från de nationella målen. Målet ”Vision, befästa värdegrundsfrågor, ”att leva våra värden ska nås genom reflektioner, handledning, lärgruppsarbete, workshops och mentorskap. Målet ”Utveckla arbetet med systematiskt kvalitetsarbete” ska nås genom Qualis, gemensamma reflektioner och kompetensutveckling, förskolebiennalen och avdelningarnas arbete med strävansmålen. Målet ”Fortsatt fördjupat arbete med pedagogisk dokumentation med särskilt fokus på individuella barns lärande och utveckling” nås genom att nätverka, kompetensutveckling, kvalitetsutveckling av utvecklingssamtalen. Målet ”Utöka samverkansformer och möjlighet till delaktighet och inflytande för våra föräldrar” ska nås genom att erbjuda ”gamla” och nya forum och former, göra en checklista för inskolning och enhetliga informationstavlor.

Föräldrarna känner till förskolans prioriterade verksamhetsmål vilket framkommer i intervjun och i enkäten där 87 procent av föräldrarna instämmer helt eller till stor del i att de känner till förskolans mål.

Förskolan dokumenterar och utvärderar sina egna prioriterade verksamhetsmål med stor tydlighet på väggarna i varje avdelning. Dessutom bevarar man varje temaområde i böcker där den kvalitativa dokumentationen synliggörs.

Det finns ett ledarskap på alla nivåer som skapar förståelse och delaktighet genom den tydlighet som finns i organisationen samt genom att alla medarbetare uppmuntras till ledarskap i sina pedagogiska roller. Förskolans ledarskap är öppet och tillgängligt på alla nivåer. Ledarskapet är tydligt och strategiskt genom att varje pedagog stimuleras och utbildas i att leda. Pedagoger kan också få berätta om förskolans verksamhet i olika externa forum vilket skapar stolthet och stödjer ledarskapet.

Rektor uppmuntrar pedagogerna att bepröva sina egna erfarenheter och jämföra dem med andras genom forum där reflektion över praktik och handlande får möta andra pedagogers tankar. I de nätverk förskolan deltar i beprövas också egna erfarenheter med andras erfarenheter. Pedagogerna besöker också varandras avdelningar för att inspirera varandra till utveckling. Rektor stimulerar till stor variation i arbetet med genomförandet av förskolans mål vilket vi granskare tar del av i de olika miljöer som finns på avdelningarna. Dokumentationen är ett resultat av barnens intressen på just den avdelningen. Alla avdelningar fokuserar på olika djur efter barnens intressen. Så långt har förskolan uppnått alla kriterier till och med steg 3.

Det finns ett mycket tydligt ledarskap för lärandet i alla delar av verksamheten (steg 4 och 5). Pedagogerna har lärandet i fokus i sina reflekterande samtal vilket vi tar del av. På avdelningarna ser vi hur pedagoger iscensätter aktiviteter för lärande. Vi ser av dokumentationen att lärandet är i fokus och vi pratar med barn som berättar om sitt lärande. En stor betydelse för fokus på lärande har också bibliotekarien, som är förskollärare i grunden. Bibliotekarien omvärldsspanar efter ny litteratur som belyser bland annat lärande och på så sätt får pedagogerna tillgång till nya rön.

Mål och utvärderingar utgör grund för systematiska förbättringar genom kontinuerlig planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Pedagogista/ateljerista driver utvecklingen framåt genom de samtal som förs om de pedagogiska frågorna. Svanenrådet följer upp, analyserar och

utvärderar. All personal är väl insatt i och känner sig delaktig i det systematiska kvalitetsarbetet vilket bekräftas i intervjuerna där pedagogerna berättar hur frågorna tas upp på arbetsplatsträffar. Förskolechefen beskriver i sin skriftliga utvärdering att avdelningarna påbörjat ett reflektionsarbete kring hur-frågorna i Qualismaterialet. Förskolan har dock ej en långsiktig plan för kvalitetsutveckling som har sin grund i utvärderingar och påvisade effekter på undervisningen även om det finns embryon till en sådan plan.

Pedagogistan, genuspedagogen och bibliotekarien omvärldsspanar och tar del av forskningsrön vilket förs vidare ut i organisationen. Bibliotekarien ser också till att tidningar såsom Reggio Emiliainstitutets "Modern barndom" köps in och cirkulerar. Likaså övriga förskoletidningar som vi hör har inspirerat personal och ledning. Vi kan se av inbjudan till workshops inom verksamheten att deltagarna förväntas läsa viss litteratur inför de workshops som man deltar i. Pedagogerna berättar att de funnit tid att läsa när de sitter kvar i vilan medan barnen sover. Förskolan har på detta sätt lyckats skapa strategier för att koppla forskningsrön och beprövad erfarenhet till förskolans mål och långsiktiga kvalitetsutveckling.

Det systematiska kvalitetsarbetet är ett förhållningssätt som omfattas av all personal i synnerhet genom att projektmål formuleras och de utvärderas och utmanas i de reflektioner pedagogerna har med pedagogistan. I detta forum sätts också nya mål enligt en mall. Steg 5 i kvalitetskriterierna är uppnått.

Frågor i personalenkäten Andel i procent	Instämmer helt	Instämmer till stor del	Instämmer till viss del	Instämmer inte alls	Vet ej
Jag känner mig sedd och bekräftad av ledningen	61 %	39 %	0 %	0 %	0 %
Jag är förtrogen med vem som fattar beslut och har ansvar i alla delar av verksamheten	78 %	22 %	0 %	0 %	0 %
I vår förskola har vi gemensamma mål som är tydliga	67 %	33 %	0 %	0 %	0 %
Vi utvärderar kontinuerligt den pedagogiska verksamheten	72 %	28 %	0 %	0 %	0 %
Jag känner mig delaktig i förskolans utveckling och systematiska kvalitetsarbete	72 %	28 %	0 %	0 %	0 %
Förskolans ledning är öppen och tillgänglig i sitt ledarskap	72 %	28 %	0 %	0 %	0 %
I mitt arbetslag har vi en gemensam syn på uppdraget	78 %	22 %	0 %	0 %	0 %

Vi ser av enkäten att förskolans medarbetare till hundra procent uttrycker att styrning och ledning fungerar väl. De blir sedda och bekräftade. Alla är medvetna om mål och utvärderar kontinuerligt den pedagogiska verksamheten.

Arbetslagen har skattat sig olika. Ett arbetslag har skattat förskolan på steg 3, två arbetslag på steg 4, ett arbetslag på steg 7 och ledningen på steg 4.

Vi placerar förskolan på steg 5 för att det finns ett tydligt ledarskap i alla delar av verksamheten, för att alla medarbetare lever det systematiska kvalitetsarbetet och för att rektor stimulerar till stor variation i arbetet med genomförandet av förskolans mål. Mål och utvärdering utgör delvis grund för systematiska förbättringar (steg 6) men kan synliggöras och förtydligas i högre utsträckning.

Förbättringsområde är att utveckla en långsiktig plan för kvalitetsarbetet (steg 6). Förskolan har dock strategier för att koppla nya forskningsrön och beprövad erfarenhet till förskolans mål och långsiktiga kvalitetsutveckling (steg 7). Likaså är kvalitetsarbetet ett förhållningssätt som omfattas av all personal (steg 7).

Kommunikation

Information ges direkt vid inträffade händelser. Händelserapporter vid konflikter och händelser används. Det finns också en plan för om någon rymmer. Föräldrarna får god och kontinuerlig information som berör deras barn genom hallkontakt, genom all den information som finns på väggar och genom alla observationer som pedagogerna gör av varje barn. Informationen används i utvecklingssamtalet. Förskolan följer upp arbetet med kontinuerlig information till föräldrarna genom att de startat olika forum för föräldrar att vara delaktiga i under läsåret. Förskolan har utvecklat arbetet genom att varje avdelning inbjuder till workshops för föräldrar. Detta synliggörs genom dokumentation på väggen genom rubriken "Föräldrars delaktighet och inflytande". Dessutom inbjuds till ett föräldraforum där man följer upp enkäten.

Förskolan har rutiner för att ta emot och hantera klagomål vilket föräldrarna bekräftar främst genom ledningens närvaro i förskolan samt genom kommunens hemsida. Föräldrarna berättar att det aldrig är problem när man tar upp något utan allt går att lösa. Här är rektor mittpunkten som tar tag i alla frågor som inte kan lösas i arbetslagen.

Till Svanen hör också skola F-3 vilken ska avvecklas nästa år. Skolan har tidigare haft årskurser ända upp till skolår 5. På detta sätt har det funnits ett naturligt samarbete mellan förskola och skola genom att de samarbetar pedagogiskt och organisatoriskt. Verksamheterna befruktar varandra och stimulerar varandra vilket vi kunde ta del av vid vårt besök. Förskolan har även kontakt med andra grundskolor till vilka barnen från Svanen fortsätter till efter sin förskoletid främst genom rektors nätverk. Det finns en skriftlig plan för hur samarbetet mellan förskolan och grundskolan skall se ut.

Det interna och externa samtalsklimatet är öppet och förtroendefullt, vilket bekräftas i föräldraintervju och pedagogintervju. Föräldrar berättar att alla i förskolan har tid att prata med dem. Vi granskare möts med öppenhet och vänlighet hos alla vi samtalar med i förskolan. Rektor skriver i den skriftliga utvärdering att förskolan arbetat med att få en lärande och tänkande organisation samtidigt som man arbetat med förhållningssättet "Välkommandets pedagogik med lyssnande och ömsesidig respekt – för alla". Genuspedagogens roll i detta arbete är central genom att hon har workshops för pedagogerna bland annat i vilka våra härskartekniker är så att pedagogerna kan undvika dem. Så långt har förskolan uppnått alla kriterier till och med steg 3.

Förskolan har metoder för att sprida information, kunskaper och erfarenheter. Internt sprids information genom pedagogiska forum, morgonmöten, avdelningsmöten, arbetsplatsträffar, reflektionstid/handleddning samt genom ett intranät, edukonferens. Förskolan tar emot studiebesök och lärarstuderande. Rektor finns i olika nätverk inom och utom kommunen. Förskolan deltar i EU-projekt då flera pedagoger får möjlighet att sprida information om förskolans arbete. Förskolan har även själva medverkat i förskolebiennalen.

Modern teknik används för att förbättra service och kommunikation internt och externt (steg 4). I edukonferens, intranät, finns alla protokoll, kalendrar, blanketter, dokument kring barns lärande, pedagogisk planering m.m. Genom edukonferensen upplever medarbetarna att förskolans arbete är transparent vilket är en grund för dialog. Förskolan har även en bloggspot där nyheter dokumenteras. Där kan vi läsa om det konstprojekt som skolan haft med en konstnär och som förskolan har fått ta del av. Fotoramar med bildspel, Ipad, overheadprojektorer, ljusbord samt nu i höst en blogg är exempel på modern teknik som förskolan använder.

Förskolan har en etablerad kommunikation med socialtjänsten, myndigheter och närsamhället i övrigt (steg 5) bland annat genom att man har tillgång till kurator och skolsköterska vissa dagar i veckan. Det finns ett tydligt och nedskrivet elevhälsoarbete. Kurator arbetar i olika förskolor i området samt på familjecentralen vilken ligger vägg i vägg med Barnavårdscentralen (BVC). Familjecentralen har även en socialsekreterare. Här är det lätt för kurator att etablera bra kontakter och dryfta spörsmål helt anonymt. Förskolan har också genom sin bibliotekarie ett samarbete med stadsbiblioteket. Förskolan har kontakt med närliggande företag för att insamla okonventionellt material till sitt skapande arbete. Förskolan samarbetar även med det närliggande köpcentret där man ibland ställer ut barnens konstverk.

Förskolan har metoder för att samla och ta tillvara resultat av omvärldsbevakning (steg 6) genom den organisation med pedagogista/ateljerista, genuspedagog och bibliotekarie som förskolan har. Dessa tre övergripande tjänster har alla i uppdrag att orientera sig i vad som händer inom forskning, ta fram material, informera och sprida det till pedagogerna. Vi får bekräftat i våra samtal med pedagogista, genuspedagog och bibliotekarie att de håller sig ajour med vad som händer inom forskning. Förskolan har arbetat fram sin vision utifrån OUR Networks modell tillsammans med Bitte Sundin som chef och mentor. Kontakt med Karlstads Universitet och Hans-Åke Scherp finns. Förskolan har sedan många år ett samarbete med Reggio Emilia Institutet (R.E.) i Stockholm och spanar via R.E. efter vad som händer i forskarvärlden.

Förskolan har strategier för sitt deltagande i externa nätverk (steg 7). 1. Förskolan vill hålla kunskapen som tas hem vid liv. 2. Pedagogerna tar hand om kunskapen de fått i den pedagogiska dokumentationen. 3. Förskolan vill sprida sin kunskap till kollegor i området och i Europa. Förskolan står i aktiv kontakt med förskolor i många andra länder genom sina EU-projekt.

Frågor i föräldraenkät Andel i procent	Instämmer helt	Instämmer till stor del	Neutral	Instämmer till viss del	Instämmer inte alls	Vet ej
Jag får god och kontinuerlig information om vad som händer i förskolan	51 %	33 %	3 %	13 %	0 %	0 %
Förskolan använder modern teknik för att informera om sin verksamhet	41 %	31 %	7 %	8 %	5 %	8 %

Vi ser av enkäten att föräldrar till största delen är överens om att man får god och kontinuerlig information. Vad gäller modern teknik så har bloggen kommit till efter enkäten.

Frågor i personalenkät Andel i procent	Instämmer helt	Instämmer till stor del	Instämmer till viss del	Instämmer inte alls	Vet ej
Förskolan har metoder för att sprida information, kunskaper och erfarenheter	83 %	17 %	0 %	0 %	0 %
Vi som arbetar på förskolan har en förtroendefull kommunikation	56 %	44 %	0 %	0 %	0 %
Vi har en etablerad kommunikation med socialtjänst, myndigheter och närsamhället i övrigt	78 %	22 %	0 %	0 %	0 %

Vi kan se av enkäten att det påstående medarbetarna är mest enig i är att förskolan har metoder för att sprida sina kunskaper och erfarenheter. På frågan om förtroendefull kommunikation i förskolan är medarbetarnas svar inte riktigt lika starkt. Medarbetarna anser att de har en god kommunikation med närsamhället, socialtjänst och myndigheter.

Arbetslagen har varit mycket eniga i sin bedömning – alla har skattat förskolan på steg 7 liksom även ledningen.

Vi placerar förskolan på steg 7 för att förskolan har metoder att samla och tillvarata resultat av omvärldsbevakning (steg 6) och för att förskolan har strategier för deltagande i externa nätverk (steg 7). Hela förskolans nätverkande över hela Europa och inom kommunen gör att kunskaper ständigt finns i ett nyfikenhetsperspektiv. Rektor skriver i sin skriftliga utvärdering att förbättringsområde är att förbättra hemsidan, utveckla blogg- och Ipadanvändning samt göra IT till ett redskap i det pedagogiska arbetet. Ett utvecklingsområde är att sammanställa den pedagogik, förhållningssätt och värdegrund som förskolan praktiserar i en bok så att de goda resultaten får komma ännu fler barn till del.

Kompetens

Tabell 3: Andel medarbetare med pedagogisk högskoleexamen och andel medarbetare med annan utbildning för arbete med barn.

	Granskad förskola år 2011	Jämförbar förskola Önskestjärnan förskola i Norrköpings kommun	Genomsnitt i riket år 2011 enligt Skolverket
Andel medarbetare med pedagogisk högskoleexamen	60 %	59 %	54 %
Andel medarbetare med annan utbildning för arbete med barn	40 %	41 %	41 %

Svanens förskola har en hög andel medarbetare med utbildning för arbete med barn. Förskolan anställer bara pedagogiskt utbildad personal skriver rektor.

Ett introduktionsprogram för nyanställda finns. Varje nyanställd får en mentor, pedagogistan/ateljeristan eller genuspedagogen. Mentorerna handleder och utbildar de nyanställda. Rektor har en del av introduktionen och en del ges av arbetslagets koordinator. Kontoristan visar de administrativa delarna i förskolans organisation.

Förskolan tillämpar framgångsrika metoder för att rekrytera personal på kort och på lång sikt. Genom den organisation förskolan har behövs praktiskt taget aldrig kortsiktig rekrytering. Om det någon enstaka gång behövs så använder man sig av kommunens rekryteringsverktyg Reach Me. I förskolan finns en förskollärare som förstärker där det bäst behövs i en så kallad pooltjänst .

Förskolan har låg personalomsättning. Förskolan arbetar aktivt med karriärplanering för sina medarbetare vilket de specialtjänster som finns är ett exempel på. Kommunen har ett system för karriärvägar.

Kompetensutveckling är grundad på utvärderingar med koppling till förskolans långsiktiga mål. Genom alla medarbetarsamtal får rektor en god bild av vad varje medarbetare behöver. Genom koordinatorens återkopplas kompetensutvecklingsbehov till Svanenrådet. Koordinatorerna berättar om vad de sett för behov i arbetslagen. Förskolan har en tydlig inriktning genom de olika forum där medarbetare reflekterar över sin praktik och kommunicerar pedagogik. Inriktningen är kopplad till Reggio Emilias filosofi och därmed får också kompetensutvecklingen en tydlig inriktning. ”Vilken pedagog kan jag bli här?” står skrivet tvärsöver förskolans ”mjuka” strukturlblad för att visualisera vad kompetensutvecklingen är till för.

Förskolan har individuella och gemensamma kompetensutvecklingsplaner. I Norrköpings kommun finns gemensamt framtagna dokument där varje medarbetare skattar sin pedagogiska profil samt både kort och långsiktig utvecklingsplan. Därtill har förskolan gemensamma utbildningar som alla ska gå. Tiden till dessa workshops ligger på de två timmar per vecka som pedagogerna har för kvällsmöten.

Tabell 4: Medel för kompetensutveckling

	Granskad förskola år 2011	Jämförbar förskola Önskestjärnan förskola i Norrköpings kommun
Avsatta medel för kompetensutveckling per medarbetare och år	3 900 kr	116 kr

Förskolan avsätter mycket goda resurser för kompetensutveckling. Genom att förskolan har kompetensutvecklingen inbakad i hela sitt system utvecklas hela tiden verksamheten. På detta sätt säkerställs också att det finns en tydlig koppling mellan förskolans strävan efter högre måluppfyllelse och arbetslagens samt individens behov av kompetensutveckling. Så långt har förskolan uppnått alla kriterier till och med steg 3.

Planer och metoder för kompetensutveckling prövas och uppdateras successivt med utgångspunkt i forskningsrön och beprövad erfarenhet. Förskolans bibliotekarie, pedagog/ateljerista och genuspedagog har i uppgift att bevaka omvärldens händelser för att inspirera och informera alla medarbetare. Förskolan samarbetar också med utvecklingsenheten i kommunen. Vi tar del av bibliotekariens senaste litteratur som synliggörs för pedagogerna.

Pedagogerna arbetar genomgående utifrån beprövad erfarenhet eftersom de har regelbundna och handledda reflektioner utifrån de observationer de gjort i sin praktiska pedagogik. I den handledda reflektionen, vilken vi deltar i, sätter pedagogerna ord på vad de gjort och sett hos barnen. Sedan diskuterar de med varandra om hur de kan gå vidare. I dessa samtal övas, prövas och omprövas med varje barns lärande i fokus. Vi bedömer att dessa samtal har en kvalitativt mycket hög nivå och är goda exempel på verklig beprövad erfarenhet också i ljuset av forskningserfarenheter (steg 7).

Frågor i personalenkät Andel i procent	Instämmer helt	Instämmer till stor del	Instämmer till viss del	Instämmer inte alls	Vet ej
Kompetensutveckling har hög prioritet i vår förskola	100 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Kompetensutvecklingen utgår från förskolans, arbetslagens och individens behov	83 %	17 %	0 %	0 %	0 %
Det finns en plan för min kompetensutveckling	94 %	6 %	0 %	0 %	0 %

Personalenkäten bekräftar den goda kompetensutveckling som finns på förskolan.

Ett arbetslag placerar förskolan på steg 4, tre arbetslag på steg 6 och ledningen på steg 6.

Vi placerar förskolan på steg 7 för att kompetensutvecklingen är grundad på forskning och beprövad erfarenhet. Förskolan har tydliga planer och metoder som prövas och uppdateras successivt i dialog (steg 7). Varje steg i området kompetensutveckling fylls med råge därför att kompetensutvecklingen är kopplad till hela förskolans organisation vad gäller arbetslag men också vad gäller tjänster. Förbättringsområde är såsom rektor skriver att förskolan ska vässa sig i att beskriva barns lärande på ett mer detaljerat sätt i utvecklingssamtalen. Ett utvecklingsområde är att i skrift redogöra för hur förskolan lyckats med att integrera sin kompetensutveckling samt grunda den på forskning och beprövad erfarenhet så att fler förskolor får ta del av deras system.

Resursutnyttjande

Ekonomisk uppföljning görs löpande av intäkter och kostnader genom det övergripande ekonomidatasystem som Norrköpings kommun har. Kontoristan gör regelbundna uppföljningar i nära samarbete med rektor. En ekonom på utbildningskontoret gör regelbundna uppföljningar i dialog med förskolan. Förskolan gör sin budget och ekonomen på utbildningskontoret gör prognoser. En fungerande struktur ger en god ekonomi i förskolan.

Förskolan har en budget i balans och har haft det de senaste tre åren. 2009 hade förskolan ett plus på 182 675 kr, 2010 ett plus på 273 201 kr och 2011 ett plus på 564 387 kr. För närvarande har förskolan en treårsbudget med möjlighet till fondering.

Tabell 5: Kostnader och nettoresultat

Område Kostnad per barn	Granskad förskola år 2011	Genomsnitt kommunen år 2011	Genomsnitt i riket år 2011 enligt Skolverket
Totalkostnad per barn	123 927	100 790	122 300 kr
Totalkostnad exklusive lokaler	102 677	81 944	105 000 kr
Personalkostnadens andel	76 %	73,5 %	73,5 %
Nettoresultat vid senaste bokslut	564 387	-----	-----

Ovanstående kostnader och nettoresultat visar att förskolan har en ekonomi med god resurshantering. Kostnaden per barn är högre än genomsnittet i Norrköping men i stort lika med genomsnittet i hela riket.

Förskolans resursfördelning är anpassad till barnens behov av utveckling och stöd. De kvalitets-tjänster som förskolan har ger olika tid och olika stöd till pedagoger och arbetslag i att utveckla pedagogiken för varje barn. Kvalitetstjänsterna stödjer utveckling av metoder, arbetsätt,

förhållningssätt, miljö och material för att varje barns utvecklas. I förskolan finns ett forum, Svanens elevhälsa, bestående av rektor, skolsköterska, kurator, genuspedagog, mentorer samt respektive koordinator vid behov. Vid behov kan även skolläkare och logoped medverka.

Förskolechefen säkerställer att stöd och resurser finns för det systematiska kvalitetsarbetet. Tid avsätts också för återkommande kvalitetssäkring av utbildningens innehåll och arbetssätt. Stödet finns i kvalitetstjänsterna, pedagogista/ateljérista, genuspedagog och bibliotekarie/administratör. Tiden ligger i de tydliga och strukturerade möten som finns i förskolans organisation, där varje fråga har sitt eget forum. I personalintervjun bekräftas att pedagogerna verkligen vet vilket forum vilken fråga hör hemma. I ”Mål och prioriterade utvecklingsområden finns ”Utveckla arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet” genom Qualis kvalitetskriterier, gemensamma reflektioner, kompetensutveckling, deltagande i Förskolebiennalen och genom att avdelningarna arbetar med strävansmål. Arbetet med systematiskt kvalitetsarbete ska göras på studiedagar, avdelningsmöten, arbetsplatsträffar och i forumet Tankevändan i vilket alla pedagoger deltar. Förskolan har här nått alla kriterier till och med steg 3.

Metoder för resurshandling utvecklas på flera nivåer. Den omedelbara ekonomin handhas av kontoristan/administratören så att pedagogerna ges utrymme att arbeta med pedagogiken. Det finns en överenskommelse att husets material tillhör alla avdelningar.

Effektivt resursutnyttjande tillämpas i alla delar av verksamheten vilket visar sig genom att pedagogerna har fokus på barnen och deras lärande. Vi ser att många pedagoger i arbetet med barnen ofta har ett litet papper vid sidan av för att skriva ner sina observationer. Förskolan använder mycket återvinningsmaterial och material från skogen och naturen (steg 5).

Insatta resurser nyttjas väl vilket organisation, bokslut, pedagogisk verksamhet, intervjuer och enkäter visar (steg 6). Alla medarbetare har fokus på och tillämpar god resurshandling (steg 7). Pedagogerna lever förskolans värdegrund och är goda förebilder. De har fokus på barnens utveckling och lärande och dess dokumentation. Material och rum nyttjas väl liksom personella resurser.

Frågor i personalenkät Andel i procent	Instämmer helt	Instämmer till stor del	Instämmer till viss del	Instämmer inte alls	Vet ej
Jag känner till hur förskolan utnyttjar sina resurser	61 %	33 %	0 %	0 %	0 %

Enkätsvaren bekräftar den goda resurshandling förskolan har.

Alla arbetslag har skattat förskolan på steg 4 och ledningen på steg 6.

Vi placerar förskolan på steg 7 för det mycket stora fokus på och tillämpning av metoder för god resurshandling som förskolan har. Förskolans organisation med kvalitetstjänster lägger grunden för att varje medarbetare kan arbeta med det som ger verksamheten bästa kvalitet. Förskolan har en styrka i att ha en god ekonomi och goda rutiner för resurshandling. Förbättringsområde är att behålla den goda kvaliteten när en ny organisation genomförs i Norrköping och förskolan får fler avdelningar samtidigt som man inte längre har skola inom

enheten. Ett utvecklingsområde även här är att i skrift berätta om hur förskolan lyckats skapa och behålla sin goda resurshantering i alla delar av verksamheten.

Image

Förskolan påverkar sin image och förskolans olika delar bidrar till förskolans image. Förskolan har flera metoder för att informera och marknadsföra sig själv. Förskolan deltar i flera EU-projekt vilket bidrar till att göra förskolan känd i Europa. Förskolan bjuder in till pedagogiska caféer, studiebesök, olika workshops och deltar i olika nätverk. När kommunen har gäster utifrån blir förskolan ofta tillfrågad om att visa sin verksamhet, skriver rektor i sin skriftliga utvärdering. Ett tryckt material i form av folder till föräldrar och besökare har utvecklats. I lokalerna finns tryckta planscher av tidigare projekt vilka pedagogerna tar med sig när de berättar om sin verksamhet i sammanhang utanför förskolan. Förskolans medarbetare får i olika sammanhang möjlighet att berätta om sin verksamhet såsom i Förskolebiennalen, i EU-projekten, i föreläsningar och på hemsidan samt i förskolans blogg. Sammanfattningsvis konstaterar vi att förskolan når alla kriterier till och med steg 3.

Genom att förskolan har en dialog med andra enheter och med utbildningskontoret kan förskolan följa upp hur imagen påverkas av de olika insatserna. Förskolan har metoder för att kontinuerligt utvärdera och förbättra sin image (steg 4) genom främst enkäter men också feed back utifrån vid workshops och andra framträdanden. Förskolan ber om feedback, vill ha kritik eftersom det ökar medarbetarnas medvetenhet om varför de gör som de gör, skriver rektor.

Imagen speglar förskolans förmåga att genomföra det nationella uppdraget (steg 5) genom att förskolans organisation har varje barns lärande i fokus. Förskolans viktigaste vision är att befästa värdegrundsfrågorna, ”att leva våra värden”, vilket gör att det nationella uppdraget med Normer och värden stärks.

Förskolan har bibehållit och förbättrat sin image (steg 6) över tid genom sin mycket systematiska organisation, kompetensutveckling och sitt arbete med omvärldsbevakning och forskning inom förskolans område.

Frågor i föräldraenkäten Andel i procent	Instämmer helt	Instämmer till stor del	Neutral	Instämmer till viss del	Instämmer inte alls	Vet ej
Förskolan har ett gott rykte	73 %	23 %	4 %	0%	0%	0%
Jag kan rekommendera mina vänner att sätta sina barn i vår förskola	77 %	21 %	1 %	0%	0%	1 %
Totalt sett är jag nöjd med vårt barns förskola	78 %	20 %	2 %	0%	0%	0%

Frågor i personalenkät Andel i procent	Instämmer helt	Instämmer till stor del	Instämmer till viss del	Instämmer inte alls	Vet ej
Vår förskola har ett gott rykte	83 %	17 %	0 %	0 %	0 %
Jag rekommenderar föräldrar att placera sina barn i vår förskola	94 %	6 %	0 %	0 %	0 %
Totalt sett är jag nöjd med vår förskola	94 %	6 %	0 %	0 %	0 %

Som vi ser av enkätsvaren instämmer både föräldrar och medarbetare i att förskolan har en mycket god image.

Arbetslagen har skattat förskolan olika. Ett arbetslag har placerat förskolan på steg 3, två arbetslag på steg 6, ett arbetslag på steg 7 och ledningen på steg 6.

Förskolan utvärderar och följer också upp sin image (steg 4) och förskolan är känd för sina goda resultat (steg 5). Vi placerar förskolan på steg 6 för den goda image förskolan har och för det arbete förskolan gör för att föra ut sin verksamhet till omgivningen. Förbättringsområde är att systematisera utvecklingen av förskolans image.

Slutomdöme

Svanens förskola präglas av ett bejakande och salutogent förhållningssätt. Medarbetarna har ett stort engagemang vilket syns i den vackra och utvecklade dokumentationen på processväggar. Förskolan har en mycket jämn kvalitet och når steg 5, 6 eller 7 i samtliga kvalitetsområden. Förskolan når totalt 105 poäng i sin första granskning. Förskolan blir därmed certifierad enligt Qualis kvalitetsmodell där kravet är lägst 60 poäng totalt och minst steg 3 inom alla kvalitetsområden.

Styrkor

- Ett salutogent förhållningssätt som präglar hela förskolan med välkommandets pedagogik.
- Förskolans rika, tydliga och vackra dokumentation av barnens lärprocesser.
- Pedagogernas reflektion och beprövande av arbetssätt och arbetsformer.
- Förskolans arbete med böcker för att utveckla barns språk, kommunikation och läsning.
- Den systematik och ordning som gäller i hela organisationen och som möjliggör dialog och utveckling.

Förbättringsområden

- Utveckling och lärande – utveckla en tydlig plan för matematik, naturvetenskap och teknik.
- Styrning och ledarskap – att utveckla en långsiktig plan för kvalitetsutveckling som har sin grund i utvärderingar och påvisade effekter på undervisningen.
- Systematisera och skriftligt berätta om sitt pedagogiska arbete så att andra kan ta del av den ”runda” strukturen där varje del påverkar helheten.

Vi ser i mycket hög grad att ledningens och pedagogernas arbetssätt och arbetsformer kommer barnen till del. Det skapar de bästa förutsättningarna för barnen och ger stora avtryck inför barnens fortsatta utveckling och lärande i många år framöver.

Vi granskare tackar för ett varmt och berikande mottagande, för det engagemang med vilken ledningen och alla pedagoger delade med sig av förskolans alla kvalitetsdetaljer. .

Hudiksvall och Nyköping 2012-11-25

Annika Gabrielsson

Kerstin Forsberg

Bilaga: Sammanställning av poäng

Qualisgranskning förskola - poängmatris

Förskola	Svanens förskola, Norrköping
-----------------	------------------------------

	Delkriterium	Faktor	Steg							Poäng
			1	2	3	4	5	6	7	
A	Utveckling och lärande	3					x			15
B	Trygghet och trivsel	2						x		12
C	Delaktighet i läroprocessen	2						x		12
D	Arbetsätt och pedagogroll	2						x		12
E	Föräldrainflytande	2					x			10
F	Organisation	1							x	7
G	Styrning och ledarskap	2					x			10
H	Kommunikation	1							x	7
I	Kompetens	1							x	7
J	Resursutnyttjande	1							x	7
K	Image	1						x		6

Poängsammanställning		Villkor
Svanens förskola, Norrköping	105	
Certifiering - lägst	60	Alla delkriterier steg 3 eller högre
Maxpoäng	126	